ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮಹತ್ವ

‘ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಹೀಗೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ ?’ ಗ್ರಂಥಮಾಲಿಕೆಯ ಮನೋಗತ

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ‘ಧರ್ಮಶಿಕ್ಷಣ’ವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಧರ್ಮದ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿದುದರಿಂದ ಧರ್ಮವೇ ಹಿಂದೂಗಳ ಜೀವನದ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಲಾಂತರ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹಿಂದೂಗಳ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಬ್ಬ, ಉತ್ಸವ, ವ್ರತಗಳು ಅಲ್ಲದೇ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಬಹುತಾಂಶ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರೋಪಾಸನೆಯು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ವಿವಿಧ ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೃತ್ಯುವಿನ ನಂತರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೃತಿಗಳ ವರೆಗಿನ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ಕೃತಿಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಸಿದ್ಧ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದಿರುವ ಅನುಭವ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆ ಕೃತಿಯ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದರೆ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಕೃತಿಯ ಮಹತ್ವವು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಅದು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೃತಿಯ ಫಲವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ತರದಲ್ಲಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ಈಶ್ವರನಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಗ್ರಂಥಮಾಲಿಕೆ ‘ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಹೀಗೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ ?’ ಇದರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಆ ಕೃತಿಗಳ ಯೋಗ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಜನರು ಹಿರಿಯರು ಏನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟು ಅದೇ ರೀತಿಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಾರಣವು ತಿಳಿಯಿತೆಂದರೆ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಬಹುದು.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಿಗಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಶೀಘ್ರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಯಾಗಲೆಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. - **ಸಂಕಲನಕಾರರು**

ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮಹತ್ವ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳು ಇತರ ಘಟಕಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾ. ದೇವರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಈ ಘಟಕಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈಶ್ವರನ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕಗಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಘಟಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಾವವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆರವೇರಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅರಿಶಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ಹೂವು, ಅಕ್ಷತೆ, ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಪಂಚಖಾದ್ಯ, ಊದುಬತ್ತಿ, ಕರ್ಪೂರ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

(ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳನ್ನು '*' ಈ ಗುರುತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.)

೧. ಪೂಜೆಯ ಹರಿವಾಣದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮಂಡಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ೨೩

೨. ಸಪ್ತನದಿಗಳ ಜಲ ೨೪

೩. ಗೆಜ್ಜೆವಸ್ತ್ರ ೨೬

೩ ಅ. ಗೆಜ್ಜೆವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ (ಹೊಸೆಯುವಾಗ) ಹಾಲು ಅಥವಾ ಗಂಧವನ್ನು ಏಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ? ೨೬

೪. ಜನಿವಾರ ೨೬

೪ ಅ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಜನಿವಾರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರವೇನು ? ೨೬

೫. ಅರಿಶಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಸಿಂಧೂರ, ಗುಲಾಲು ಮತ್ತು ಗಂಧ ೨೭

೫ ಅ. ಅರಿಶಿನ-ಕುಂಕುಮ ೨೭

೫ ಆ. ಸಿಂಧೂರ ೨೮

೫ ಆ ೧. ಸಿಂಧೂರದ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ ೨೮

೫ ಇ. ಗುಲಾಲು ೨೮

೫ ಈ. ಬುಕ್ಕಾ ೨೮

೫ ಈ ೧. ಬುಕ್ಕಾದ ಮಹತ್ವವೇನು ? ೨೮

೫ ಉ. ಗಂಧ ೨೮

೫ ಉ ೧. ಅಷ್ಟಗಂಧ ೨೯

೫ ಉ ೨. ಚಂದನ ೨೯
೫ ಉ ೩. ಅಷ್ಟಗಂಧ ಮತ್ತು ಗಂಧ ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು ೩೨
೫ ಉ ೪. ರಕ್ತಚಂದನ ೩೩
೫ ಉ ೫. ರಕ್ತಚಂದನ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಚಂದನ ಇವುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ೩೩
೫ ಊ. ಅರಿಶಿನ, ಗುಲಾಲು, ಸಿಂಧೂರ, ಅಷ್ಟಗಂಧ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮ ಇವುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ೩೫
೬. ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯ (ಅತ್ತರು) ೩೮
೬ ಅ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರವೇನು ? ೩೮
೬ ಆ. ಯಾವ ದೇವತೆಗೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳದ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ? ೩೮
೬ ಇ. ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದ (ಅತ್ತರು) ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಚಿತ್ರ ೩೮
೭. ಹೂವುಗಳು ೩೯
* ಒಣಗಿದ ಅಥವಾ ಹುಳ ಹಿಡಿದಿರುವ ಎಲೆ, ಹೂವು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ೪೩
೮. ಎಲೆ (ಪತ್ರೆ) ೪೪
* ಯಾವ ದೇವತೆಗೆ ಯಾವ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ? ೪೪
* ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೂವುಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವಿದೆ ? ೪೭
೯. ಅಕ್ಷತೆ ೪೮
* ಅಕ್ಷತೆಯ ಅಕ್ಕಿಯು ಏಕೆ ಅಖಂಡವಾಗಿರಬೇಕು ? ೪೮
೧೦. ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ, ಅಷ್ಟಗಂಧ, ಗಂಧ, ರಕ್ತಚಂದನ, ಅರಿಸಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಬುಕ್ಕಾ (ಅಬೀರ) ಮತ್ತು ಸಿಂಧೂರಗಳ ಮಹತ್ವ ೫೧
೧೧. ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ೫೨
* ಭೂಲೋಕ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಸಾಧನ ೫೨
೧೨. ಅಡಿಕೆ ೫೪
* ಕೆಂಪು ಅಡಿಕೆಗಿಂತ ಬಿಳಿ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆ ? ೫೪
೧೩. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೫೬

* ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು 'ಶ್ರೀಫಲ' ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಶುಭಫಲವೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ? ೫೬

೧೪. ಪಂಚಖಾದ್ಯ (ಬಾದಾಮ್, ಅಕ್ರೋಡ, ಉತ್ತುತ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ), ಐದು ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಅರಿಶಿನದ ಬೇರು ೫೭

೧೫. ನೀಲಾಂಜನದಲ್ಲಿನ ಬತ್ತಿ ೫೮

* ನೀಲಾಂಜನದಲ್ಲಿನ ಎರಡು ಬತ್ತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಬತ್ತಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ೫೮

೧೬. ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಧೂಪ ೫೮

೧೬ ಅ. ಊದುಬತ್ತಿ ೫೮

* ಅಗರಬತ್ತಿಗಿಂತ 'ಊದುಬತ್ತಿ' ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ? ೫೯

೧೬ ಆ. ಧೂಪ ೬೪

೧೬ ಇ. ಧೂಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ವಲಿತ ಧೂಪ, ಹಾಗೆಯೇ ಊದುಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ವಲಿತ ಊದುಬತ್ತಿ ಇವುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ೬೪

೧೬ ಈ. ಬೇವಿನ ಧೂಪ ಹಾಕುವುದು, ಧೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಮತ್ತು 'ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಊದುಬತ್ತಿ'ಯನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ೬೬

೧೭. ಕರ್ಪೂರ ೬೭

೧೮. ನೈವೇದ್ಯ ೬೭

* ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಬಾಳೆಎಲೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ? ೬೭

೧೯. ದಕ್ಷಿಣೆ ೬೯

೧೯ ಅ. ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಇಡುವುದರ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರವೇನು ? ೬೯

೨೦. ಭಸ್ಮ ಆಕಳಿನ (ಹಸುವಿನ) ಸೆಗಣಿ ಮತ್ತು ನೀರು ೬೯

೨೧. ರಂಗೋಲಿ ೭೦

* ಮಣೆಯ ಸುತ್ತಲೂ / ಚೌರಂಗದ ಕೆಳಗೆ ರಂಗೋಲಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದರ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಅರಿಶಿನ-ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಹಾಕುವುದರ ಮಹತ್ವ ೭೦

೨೨. ಪಂಚಗವ್ಯ ೭೧

* ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಬರುವುದು ೭೧

೨೩. ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಸಿಗುವ ಗುಣಗಳು ೭೨

೨೪. ಪೂಜೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳು, ಅವುಗಳಿಂದಾಗುವ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ, ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವ ದೇಹ ೭೩